

Tirami sù: licht en luchtig

Een blij Ronny Lobo tijdens de presentatie van zijn boek in Amsterdam.

FOTO GISELLE ECURY

De uitgever over Tirami sù

Het boek 'Tirami sù' van Ronny Lobo, is samen met nog acht andere uitgaven en schrijvers officieel gepresenteerd tijdens een bijeenkomst georganiseerd door Uitgeverij In de Knipscheer, op zondagmiddag 13 september 2015 in de grote theaterzaal van Podium Mozalek.

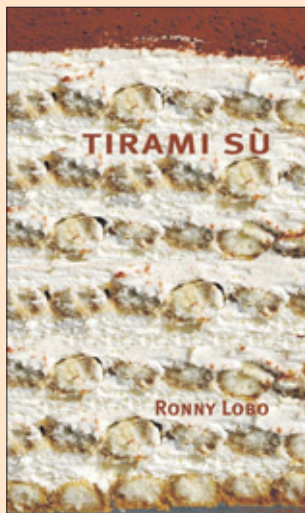
Op de website van de uitgever staat over het hier besproken boek geschreven: 'Tiramisu is, volgens Kenzo, het heerlijkste Italiaanse toetje dat er bestaat. De in zoete room gedrenkte lagen lange vingers, eidoiers, suiker, afgekoelde koffie, alcohol en cacao-poeder dragen de naam 'trek me op'; min of meer de metafoer voor maak me gelukkig. En gelukkig willen de personages in deze roman Tirami sù worden.'

Karin voegt zich, kort na het verdwijnen van haar man Roy, bij haar architect en geliefde Kenzo op Curaçao, ondanks dat de mensen op Bonaire er schande van spreken. Ze heeft geleerd mannen als passanten te zien, net zoals haar moeder, die zelf door een slippertje zwanger was geraakt. Hun zoon Elroy ontvangt alle liefde van de wereld, ondanks Ken-

zo's twijfel aan zijn vaderschap. Ook Joost en Annetarie weten weinig over hun 'Arubaanse' dochter Silvana. Ze is 5 maanden oud als ze haar adopteren en meenemen naar Zeewolde. Opvallend is haar blonde lok, zeker voor zo'n donker meisje.

Rond hun puberteit ontstaat bij beide kinderen grote interesse in hun afkomst. Roy werd, door zijn 'Chinese ogen' chino genoemd, Silvana scholden ze op de lagere school uit voor 'zwartje'. Wanneer de Nederlandse familie jaren later besluit om naar de Antillen terug te keren lijkt de ontmoeting tussen Silvana en Elroy voorbestemd. Ze vallen als een blok voor elkaar. Samen gaan ze op zoek naar het verhaal achter hun herkomst. Waarom mag Silvana haar moeder niet kennen en waarom verdween Roy? Het levert een roman met diverse lagen op, bittere en zoete. Kleur speelt daarbij een rol, al is het nooit in de liefde.

'Tirami sù' is de tweede roman van de Curaçaose auteur Ronny Lobo en is het zelfstandig te lezen vervolg op zijn debuutroman 'Bouwen op drijfzand.'

De omslag van het boek.

De toon blijft licht en luchtig als een Curaçaose wals

De befaamde eerste vraag die Jörgen Raymann aan zijn gasten stelt in zijn tv-programma 'Raymann is laat' luidt: „Wie is je vader, wie is je moeder?“ De vraag naar de biologische vader is een terugkerend thema in Antiliaanse romans. Zo is in de roman 'De rots der struikeling' van Boeli van Leeuwen de hoofdpersoon Eddy Lejeune bevangen door twijfel over zijn afkomst. „Het bloed stelde in mijn aderen“, bij alleen de gedachte dat zijn officiële vader niet zijn biologische vader is.

DOOR WALTER PALM

Een ander fraai voorbeeld is Kai Medema, de hoofdfiguur in 'Een vreemdeling op aarde', ook van Boeli van Leeuwen. Als hij getuige is van het overspel van zijn moeder raakt hij totaal in verwarring: „De hemel werd paars en toen zwart. Hij sloot zijn ogen en viel omlaag: naar de aarde en uit het Paradijs.“

In 'Mijn zuster de negerin' van Cola Debrot moet de hoofdfiguur Frits Ruprecht vooral denken aan Maria, de kleindochter van de rentmeester, die samen met hem is opgegroeid en waarmee hij vaak op een bankje in de palmentuin zit te luisteren naar koerende duiven. Hij vraagt zich af of zijn eigen vader ook de vader van Maria is en niet Theodoor zoals de officiële vader van Maria heet. De ontknoping is bekend.

Nat als Frits en Maria intiem worden, klinkt er gemammel aan de voordeur. Frits gaat ontstemd naar de voordeur en tref

daar Wantso aan. Boos laat hij hem niet uitpraten. „Op het ogenblik, dat hij de deur voor de neus van Wantso wilde dichtsmijten, hoorde hij een gillen even onwettelijk als daarstraks toen hij de deur opende van zijn moeders slaapkamer: 'Maria is de dochter van uw vader!'“ Na deze dramatische anticlimax blijft Frits onthutst en ontuchtend achter. En zo heeft hij een zuster gevonden, maar een minnares verloren.

In 'Tirami sù' van Ronny Lobo staat opnieuw dit thema centraal. Elroy en Silvana wonen op Curaçao en zitten midden in de puberteit. Zij zijn verliefd op elkaar en vormen een liefdeskoppel dat geobsedeerd is door hun afkomst.

Elroy tobt met de vraag wie zijn biologische vader is; en Silvana, die geadopteerd is, is op zoek naar haar biologische ouders. Elroy is officieel de zoon van het echtpaar Karin Oei en Roy Goodweather die met zijn boot is omgekomen in een orkaan. Als de weduwe Karin bij

de architect Kenzo Schmidt trekt wordt Elroy de stiefzoon van Kenzo. Het vermoeden van Elroy dat hij niet de stiefzoon maar de biologische zoon is van Kenzo blijkt na een DNA-test te kloppen. Karin moet dan aan Elroy bekennen dat zij een buitenechtelijke verhouding met Kenzo had tijdens haar huwelijk met Roy.

Na lang zoeken blijkt Silvana de dochter te zijn van Roy, die tijdens zijn huwelijk met Karin weer een verhouding had met de binnenhuisarchitecte Sylvia Croes die werkzaam was bij de architect Kenzo Schmidt. Het verrassend slot van dit boek is dat het aan het begin van het boek lijkt dat Roy de vader is van Elroy, maar aan het eind van het boek blijkt dat Roy de vader is van Elroys vriendin Silvana. Een verrassend boek dus.

Even lijkt het erop dat 'Tirami sù' de kant uitgaat van 'Mijn zuster de negerin', als blijkt dat Silvana's biologische moeder, Sylvia Croes dus, ook iets gehad heeft met Elroys vader,

de architect Kenzo Schmidt dus. Maar Silvana is niet de dochter van Kenzo. Kenzo is dus wel de vader van Elroy, maar niet van Silvana, en Roy is de vader van Silvana, maar niet van Elroy. Dus de twee geliefden Elroy en Silvana zijn geen bloedverwanten zoals in 'Mijn zuster de negerin'.

In tegenstelling ook tot het boek 'Mijn zuster de negerin', dat driipt van zwaarmoedigheid (zie mijn essay 'Een andere kijk op Mijn zuster de negerin van Cola Debrot' dat in verkorte versie is gepubliceerd in het *Antiliaans dagblad* van 27 januari 2014 en dat in de volledige versie is te lezen is op mijn website www.walterpalm.com), blijft de toon in 'Tirami sù' licht en luchtig als een Curaçaose wals. Drama's over vaderschap worden gewegewuifd onder het getoent van een tiramisù.

'Tirami sù' is te beschouwen als een vervolg op de roman 'Bouwen op drijfzand' dat van dezelfde auteur is verschenen

Ronny Lobo

FOTO ANDRE HOMAN

in 2013. Hoofdpersoon in 'Bouwen op drijfzand' is de architect Kenzo Schmidt. Hij ontwerpt het huis voor Paul Michel en zijn vrouw Hedi. Ook is hij de architect van het huis voor Roy Goodweather en Karin Oei. In de relatie met zijn opdrachtgevers wordt hij voortdurend schipperen tussen zijn eigen klimaatbewuste en esthetische opvattingen en die van de opdrachtgevers. Ook zitten Paul en Hedi, maar ook Roy en Karin, niet op één lijn wat hun bouwplannen betreft, en moet hij als architect naar een compromis zoeken die voor alle partijen aanvaardbaar is.

Bij toeval ontdekt Kenzo dat Paul en Karin een verhouding hebben. Als Kenzo ook bezwijkt voor de charmes van Karin, raakt hij verzeild in een vierhoeksverhouding met Karin, Roy en Paul. Deze vierhoeksverhouding bemoeilijkt zijn relatie met zijn opdrachtgevers. Kenzo probeert een evenwicht te bereiken tussen rancie en passie. Als

Karin zwanger raakt is het onduidelijk wie de vader. Is dat nu de echtgenoot Roy, of een van de twee minnaars, Paul of Kenzo? Deze vraag wordt dus beantwoord in 'Tirami sù'. Kenzo is de vader en niet Roy of Paul. „Mammy's baby and Daddy's maybe“, zeggen we in de Carribean.

De zoon van Kenzo en de dochter van Roy zetten 'Bouwen op drijfzand' voort. Een belangrijk verschil tussen 'Tirami sù' en 'Bouwen op drijfzand' is dat in 'Tirami sù' Elroy en Silvana de hoofdpersoon zijn en niet Kenzo. Dat heeft ook als consequentie dat er geen architectonische uitweidingen plaatsvinden zoals in 'Bouwen op drijfzand'. Architectuur komt in 'Tirami sù' wel op een andere manier tot uitdrukking namelijk in de knappe constructie van deze roman.

Ronny Lobo, 'Tirami sù' Uitgeverij In de Knipscheer ISBN 978 90 6265 901 2

Lobo in gesprek met Peter de Rijk.

FOTO ANDRE HOMAN